

over vanlig sengetid før årbøkene var kommet tilbake på sin plass i bokhyllen.

Årbøkens kvalitet vil selvsagt avhenge av tilgangen på artikler og bilder og det er naturlig å slutte med en appell til medlemmene om å hjelpe til både med råd og dåd så foreningen fortsatt kan prestere lødige årbøker.

Thorleif Schjelderup — Kronikk 1963

Konkurransetidretten har den svakhet at man gjerne legger inn årene i 30—40 årsalderen — nettopp på den tiden da man har virkelig behov for trening. Friluftslivet har på den annen side den fordel at den kan avpasses lettere til alle alderstrinn. Ja, friluftslivet med alle naturinntrykkene er gjerne noe man stadig blir mere glad i etter som årene går.

Vinterfjellkurset

AV DAG LINHJELL

I våre dager ønsker mange ofte å komme seg ut i naturen, både sommer og vinter, og ikke sjelden er det fjellet som trekker. Det er en herlig følelse å komme seg ut av byens menneskemylder og larm, og til naturens stillhet og fjellets vidåpne områder, hvor man, hvis man vil, kan gå i dagevis uten å møte et menneske. De fleste vil nok legge turen innom de mange turisthyttene for overnatting, men om dagen møter en ikke mye folk.

Men mennesket er ikke lenger tilpasset naturen, slik at det vet hva det skal gjøre når en ukjent situasjon dukker opp på fjellet. Og på fjellet er det ikke mye hjelp å få. Derfor er det nødvendig å lære å opptre riktig å fjellet, og det er ikke minst viktig hva vinterfjellet angår.

Dette er noe av bakgrunnen for det programmet av naturkurser som holdes for gymnasiastene ved Trondheim Katedralskole og Ringve Gymnas. Opplæringen i kroppsøving i gymnastikksal er noe en bare får i sin skoletid. De fleste vil aldri møte igjen en slik situasjon etter endt skoletid, men søke ut i marka for rekreasjon. Kursene holdes derfor også for å motivere så mange som mulig til å drive friluftsliv etter å ha gått ut fra gymnaset. Samtidig gis det i løpet av kurstiden saklig informasjon om naturen som rekreasjonsområde og de økologiske aspektene i forbindelse med utnytting av naturen, som for eksempel vannkraftutbyggingen på fjellet.

Jeg var med på vinterfjellkurset i februar 1973. Opplegget var slik at tre klasser på samme trinn reiste samtidig. Men før avreisen ble det undervist teoretisk i bygging av snøhuler, hvor og når skredfare oppstår, hvordan en skal ruste seg ut for fjellturen i kulde og beslektede emner. Alt skulle ikke prøves i praksis. Særlig skred-

Nedalshytta i vinterdrakt.

(Foto: Arne Falkanger)

faren var det ønskelig å unngå praktiske øvelser i. Men for alle tilfelles skyld måtte en ha med seg lavinesnor.

Vinterfjellkurset ble avholdt i traktene rundt Gjevilvasshytta, med hytta som utgangspunkt. Kursets første dag gikk stort sett med til transporten fra Trondheim, og til den minst åtte kilometer lange turen fra bussen til hytta. Da vi gikk av bussen, var det fjorten kuldegrader, men det virket likevel ikke kaldere enn det gjør her i byen med noen få minusgrader.

Det var god tid til middag, så det var ingen grunn til å gå direkte til hytta for dem som ikke ønsket det. Da de fleste nok var nykomlinger på vinterfjellet, måtte elevene holde seg samlet i noen få grupper med minst en av kursets ledere i spissen. Særlig viktig var det når en ikke fulgte den korteste veien til hytta, men tok en

134 ekstra slyng for turens skyld. Da kom det godt med at lederne

kjente terrenget. På turen fikk vi se hvordan skredfarlige områder så ut, og hva slags skavler som kunne brukes til snøbygging.

Etter fremkomsten til Gjevilvasshytta ble vi innkvartert, noe som gikk relativt smertefritt for seg og vi spiste middag og hadde etterpå en kombinasjon av hyggekveld og undervisning. Det lar seg faktisk gjennomføre. Forskjellige former for friluftsliv ble belyst gjennom en lysbildeserie. Etterpå bestemte de forskjellige gruppene seg for den turen de ønsket å gå i løpet av de to påfølgende dagene. For grupper hadde vi dannet før vi dro fra byen, og de skulle være på minimum fire personer. Og fler enn en kunne være i en snøhytte, kunne en ikke være på gruppen. I vår gruppe var det Blåhø, 1600 meter høy, som trakk. Vi beregnet den hastigheten vi hadde gått med til hytta, og fant ut at vi neste dag skulle rekke både å gå til stedet hvor snøhyttene skulle lages, lage en hytte, og gå tur—retur Blåhø.

Natten gikk slik den bruker å gå i forsamlinger av skoleelever. Søvnens ble ikke av det helt gode slaget.

Dagen etter la vi ut på vår to-dagers ekspedisjon, med utlånt utstyr fra forsvaret og skolen, slik som spritapparater, spader og reinsskinn, i tillegg til det tonnet en hadde med seg fra før. Men en ble vant til det. Innen hver gruppe var ekstrautstyr fordelt noenlunde jevnt etter vekt. Sikkerhet i fjellet var et hovedmoment på kurset. Hver gruppe hadde derfor med seg en seilduk til skjjelke.

Den dagen fikk vi en ny erfaring som vil være god å ta med for fremtidig fjellskiløping. Alle våre hastighetsberegninger ble gjort til skamme. Turen til området for hyttebyggingen tok mye lenger tid enn vi hadde regnet med. Av sikkerhets- og undervisningshensyn skulle alle snøhyttene ligge innenfor et forholdsvis lite område. Hyttene ble laget nede i en bekkedal, hvor det var nokså mye snø. Noen foretrakk å ligge i telt, og de var satt opp lenger oppe i terrenget, slik at de skulle få prøve seg i overnatting på et værhardt sted.

Da hyttene var ferdige, ble det bare tid til å lage middag og gå en liten tur på besøk til enkelte andre hytter, før det ble mørkt og på tide å legge seg. Noen tur til Blåhø ble det ikke. Klokkas åtte sov vi godt, og den natten tok vi igjen den søvnen som vi mistet

Botnhamrene i Aunegrenda

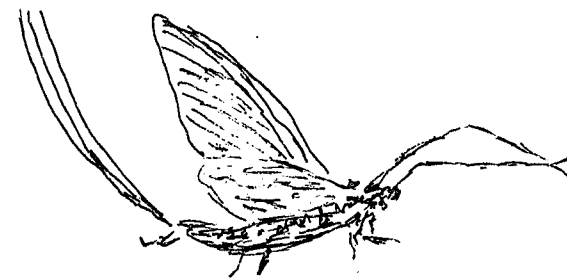
(Foto: Arne Falkanger)

natten før. Men ikke alle gjorde det. Unøyaktig hyttegraving gjorde at mange fikk vanddrypp fra taket, og enkelte lå i bue på grunn av manglende utjevning av «sengene». Snøhyttene var varme og gode, og en merket ikke noe til snøværet utenfor.

Etter tolv timers søvn våknet vi, forholdsvis uthvilte, men utrente i fjellskiløping som vi var, skrinla vi enhver plan om å gå til Blåhø, og etter frokost gikk vi derfor en runde på det noe lavere fjellpartiet som hyttene lå opp mot, og kom frem til Gjevilvasshytta tidsnok til middag klokka seks. Etterpå var det å vaske og ordne det lånte utstyret, før det ble levert tilbake, i noenlunde samme stand som det ble lånt ut. Og så var det oppsummering av erfaringer, og en avslutningskveld. Heller ikke den natten ble søvnen av det helt beste slaget.

Etter vasking og rydding på rommene, tok vi snarste vei til bussene, og om ettermiddagen kom vi tilbake til skolen. Kurset tok

hovedhensikten med kurset, og friluftsliv er noe alle kan være med på, i ferier og etter endt skoletid, og et slikt kurs må derfor betraktes som mye viktigere enn de vanlige idrettsdagene. En fikk også en god del kunnskap som er direkte nødvendig for å kunne gjennomføre en overnattingstur på fjellet om vinteren. Derfor må opplegget med både dette kurset, og høstfjellkurset som holdes i tredje klasse på gymnaset, fortsette.

Fra Hamsun: Fra det ubeviste sjæleliv.

Det var hverken drøm eller virkelighet, det var et sekund fylt av ubevist fornemmelse av vesenslektenskap med naturen.

Kjærligheten til solen er den samme navnløse anelse av blodsforvantskap med allskapningen.